

NEVTEPENŮ
POPRIJĚTA DEVIČA MARIJA

Zmožna Goszpá Vogrszka.

POBOZSEN MESZECSÉN LISZT

Reditel: BASSA IVAN plebános vu Bogojmi.

Vszebina.

— Nas novi vivesnji pasztir	353
Bassa Ivan: Milosese szi puna	357
R. I.: Dika in mir	360
P.: Veszéli bozsics	362
D.: Lepota preszv. Szrea	367
Dr. Lenarsich: Szv. rozsnivenec	369
R. I.: Deca poszlösajte	372
Klekl: Tretji Red szv. Franciska	375
(kj.): Szv. miszjion v Cserenszovcih	379

Posta reditela.

**Ki ne dobro, ki je vees, ali menje dobo
sznopiesov, naj mi naznani! Vsza piszma k
meni, vu stamparije nikaj!**

**Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve
koroni posle na ime: Bassa Ivan plebanos
vu Bogojini (Bagonya, Zalamegye) ali naj
onomi dá, od koga liszt prekvzeme vszaki
meszee.**

**Sziromáki, ki nemorejo zdaj vesaszi
plácsati, kak vszako leto, tak i letosz lehko
po veeskrátnih sumah, ali pa, kda bodo
meli, naednok plácsaj!**

**Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga
szamosztana v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom.**

Grof Mikes János zabolai.

NEVTEPENÓ POPRIJETA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPÁ VOGRSZKA. — PÓBOZSEN MESZÉCSÉN LISZT

REDITEL:

BASSA IVAN

PLEBÁNOS

Vu Bogojini (Bagonya, Zalam.)

Prihaja vsaki meszec. Cena 2 koroni, v Ameriko tri.

Nas novi visesnji pasztir.

Zsaloszt, stera je blúzi edno leto obszela szombo-
Ivlszko púspekijo, sze nam je na veszelje obrnola. V Mikes
etani grofi szmo novoga visesnjenja pasztira dobili. Pús-
veka, ki bodo szvoje ovce na zvelicsanje vodli sz szkrbli-
pov lubeznoszljov.

Mikes Ivan grof od Zabole zvani, kakti zarojenec sztarodavne Mikesove rodovine, szo 27. juniusa, leta 1876 rojeni v Zaboli okrajine Háromszék. Ocsa njihov, Mikes Benedikt grof szo doszta trüda i trpljenja aldüvali za domolubeznoszt. Mati pa, po imeni Mozes Szofia szo izmed tisztihi blagi zsen sztarodavni nemeski hizs, stere sz nera-zdelnov lubeznosztjov szrca za szvojo rodovino zsivejo. Verno prepricsanje, pa pobožnoszt je njih iz razkola na katolic-sanszko pravo vero pripelalo. Bog je njihov zakon sz szedmerov decov blagoszlovo, kakti Alexander, Armin, Ivan, Elizabet, Emma, Szofia i Helena. Da szo leta 1878-ga dobra mati zgübili szkrbnoga mozsa, szo szami sz celov szkrblivosztjov szvojo deco gori redili. I fak cvetecse rozse krscsanszkih jakosztih szo dobra mati v mlada szrca na-szadili, sze vidi iz toga, da szo ednoga szina za dühov-nika, edno hcseri za proszto szromasko redovnico szgojili.

Mladi Ivan grof szo doma zacsnohi szvoje prve zna-nosztih oszvojiti. Potem pa szo v Kalksburgi, v imenitnoj jezuitanszkoj odgojilnici szvoje gimnazijalszke vcsenje opravili. Poleg szvoje imenitnoszti szo sze njim velike szvetszke csaszti ponüjale. Ali pobožsnoga mladenca je na bozso szlüzsbo nadigavala miloscsa pozvánja. Dühov-niski sztan szo szizvolili. V prelepom tirolszkom meszti, v Innsbrucki szo sze bogoszlovje vesili i sz pobožnoszt-jov pa znanosztjov vszem na primer pa veszelje bili. Leta 1899. na szam Petrov i Pavlov szvetek szo za dühovnika poszvecseni od knezopüspeka, Aichner Simona. V Inns-brucki szo szvojo prvo szveto meso vszamogocsemi Bogi prikazali v prekrasznoj maloj cerkvi vecsne molbe, kde njihlova szesztra kak proszta nuna zsvijio v szamosztani molbe Oltarszkoza Szvesztva szvoj zsitek aldüvajocsi. Kak lublena je mogla biti szlávnoszt toga dneva, kda szta brat pa szesztra zjedinjena v Bozsem Szrci, ponovila szvojo oblübo, da bodeta celi szvoj zsitek Bogi za aldov prika-zala: brat nemrtelne düse zvelicsat, szesztra pa preszveto Szrce Jezusovo molit v csüdovitnoj Oltarszkoj szkriv-noszti . . .

Szrce napunjeno sz csisztov lubeznosztjov do miloga Boga i nemrtelnih düs: szo mladi dühovnik od szvojega vreloga visesnjenja pasztira, Majláth Gusztav Karola, erdél-szkoza püspeka v edno proszto meszto, *Gyergyóalfalu*

Grof Mikes Ivan, novi szombatelszki püspek.

zvano poszlani za kaplana. Tam szo ob prvim paszli szvoje ovce, 6000 vernih dūs. Farniki szo iz szrca lūbili i postūvali szvojega mladoga dūhovnika, ki szo nej szamo dūse ponovili, nego sz nabranimi pa zlaszti szvojimi pe- nezih farno cerkev olepsali. Leta 1901. szo njihov pleba- nos, Zomora Daniel, kanonik posztanoli i te szo farniki szvojega kaplana za plebanosa zvollii. Mladi plebanos szo pēt let vodili szvoje farnike sz poszebnov modrosztjov. Doszta szo sze trūdili, da tak na dūsevno, kak na szvet- szko gledocs povzdignejo szvojo faro. Dale szo povali sole, katolicsanszki krog i posztojilnico szo nasztavili. Kak predsednik okrojinszkoga vucsitelszkoga zbora szo sze doszta trūdili za sole. Kda pa 1903. leta veliki del vesznice pogoro: szo szkrbni plebanos kak dober pasztir pomagali — tolazsili v tom zsalosztnom vremeni vcagane farnike, ki szo na glavnjah szvojih pogoreni hizs tak britko jokali. Oni szo sze szkrbeli za pobiranje na pomocs pogorenim, da szo szzi pomali nazaj szpovali hra- me. Tak delajo szkrbno szedem let za vrlo székelszko lūdsztvo medgyergyanszkimi sznezsniki 60 kilometrov da- lecs od zselezniske posztojilnice.

Leta 1906-ga szo v *Székelyudvarhely*, za plebanosa zvoleni, i sz ednim tūdi cele okrajine prednji esperes posztavleni. Tū sze nova doba zacne vreloga delavnoga zsitka. Naj obprvim ponovijo zapūscseno cerkev i farov. Potem pa kszkrblivo zacsnejo mladino na pobožnoszt rediti: Se omaj szo stiri leta tam, i zmoszen katoli- csanszki gimnazium zidajo, poleg pa odgojilnico, kde sze 160 mladencov gori redi, nisteri ūa szziromasko, drūgi pa sz malov plaesov, Sz temi dijaki szo sze doszta trūdili, steri nikdar ne pozabijo tiszto szrecsno lubeznoszt, stero szo od szvojega „grofa“ vsivali. Szven toga sze szkrbijo za solszko deço. Nasztavijo nadale drūzsbo molbe oltar- szkoga Szvesztva; mladezen v marijanszko drūzsbo szpra- vijo. Poleg telike szkrbi se vszikdar naidejo csasz pa priliko, da v varaskoji zsupanijszkoj hizsi v szvetszkih du- govanjah szkrb noszijo na szvoje verne.

Kak visesnji esperes na 28 far pazijo i vszepovszed sze csūti njihova modra szkrblivoszt. I ka toj delav- noszti pred Bogom poszeбно vrednoszt szpravi: kak vrelī dūhovnik tūdi szvrjo dūso sz molitvami i jakosztmi

Bogi vszikdar bole prijetno vcsinijo. Kak pravi isztinszki apostol, vszem vsze posztanejo, kak da bi szebe celo pozabili; i poleg toga tak sze za szvojo düso znajo szkrbeti, kak da bi sze sz nikim drügam nej trüdili.

To je delavno zsvljenje nasega mladoga püspeka. Kda sze k nam priblizsavajo, csi ravno v naravi je zima, ali v nasem hrepenecsem szrci je lüblena pomlad. Krscsanszkoga vüpanja vijolice nam cvetejo, da nas püspek med nami bodo ravno tak lubeznivo hodili, kak szo do toga csasza lübili szvoje verne, — brez vszega razlocska. Vüpamo sze, da bodo lübili sz dühovnikami vred tüdi szvoje szlovenszkoga jezika verne podlozsnike, ki njim scsemo biti na poszebnö veszelje.

Teda nasz je poszlühno visenji Bog iz nebeszke viszokoszti. Teda je nej bilo zaman nase milodonecse molitvi hrepenenje. Zadobili szmo, ka szmo zseleli, naj nam prednji pasztir vszeh düs vreloga püspeka posle, „ki bode sz pobožsnov szkrblivosztjov Bogi vszikdar prijeten; pred szvojim lüdsztvom pa po blagom vodjenji na bozsega imena diko sztanovitno postüvan.“

Szombotelszka püspekija, pod obrambov szvetoga Martina sztojecsa, — o szlecsi sze szvojega zsalovanja! Obdaj sze sz veszeljom i szlavnoszjtov, kakti Sion, na steroga zdaj milosztično ozré szvoje ocsi vszamogocsnö nebeszki Ocsa.

Szrcsno te pozdravlamö, lübleni nas prednji pasztir: Alleluja! Blazseni, ki prides v imeni Goszpdnovomi. Pa kda ti szlavno obecsamo podlozsnosz, kak tvoji domolübn! szlovenszkoga jezika verni: roke i ocsi pobožsno v nebesza povzdignemo, naj tebi Szveti Düh podeli szvojih szedem darov, „da vojo lüdsztve sz jakosztmi nahranis i nase pameti sz disecsov szladkosztjov tvojega lubeznoga szrcá napunis.“

Miloscse szi puna.

Augustus caszar je zapoved dao, naj vszaki ide na szvojega zhájanja meszto ino sze naj dá tam gorizapiszati. Maria i József szta bilá z Dávid královoga pokolenja, záto szta sla z Nazaretha y Bethlehem, naj bi sze tam oglászila pri onih, ki szo národ vküppiszali.

I szta ne pitala, zakaj je eta zapoved dána, jeli z gizde caszara, z radovednoszti, ali kaksega drügoga zroka, zapovid je dána, onjeva szta jo zvedila pa szta bogala.

Csi bi caszar poznao bl. D. Marijo, kak jo poznao Bog, kak jo poznamo mi, bi vszakojacski etak pravo njoj, kak nigda Ahasver krao pravo Esther kralici: „Eta posztáva sze tebe ne tiese.“ (Eszt. 15, 13.) Da jo je pa ne poznao niscse, zato je zapoved njoj tak sla, kak vszem drüгим pa je ona tüdi tak bogala, kak ovi drügi — escse bole je bogala, ár je z velkov poniznosztjov, z szrcsnov poterpezslivosztjov ino brezi vszega mrmranja bogala.

Maria je vu zapovedi poglavára bozso zapoved vidla pa zato jo boga brezi protiposztavlanja.

To je práva bogavnoszt. Kak pa bogam jasz? Kak szam jasz zadovolen z zapovedami naprejposztávenih? Jeli bogam záto, ár to tüdi moja krsceanszka vóra zselej? Jeli bogam tak, kak csi bi mi Bog szám zapovedao? z kaksim szrcem, z kaksov poniznosztjov, sz kaksov poterpezslivosztjov i pripravnosztjov bogam?

Práva jákoszt sze ne csedni, nego szamo boga. Nikaj je ne tak protivno právoj bogavnoszti, kak telovna csednoszt, stera bi vsze rada vidjla, vsze zarazmela ino vsze preszodila.

Ka bi grátalo z réda, z vküpdizsánja, csi bi vszaki

steo szlobodno zapovedi visisnje oblászti preiszkávati? Ne je tvoja szkrb, jeli je tvoj naprejposztávleni vreden, ali nevreden; tvoja szkrb je bogati.

Csi tvoj naprejposztávleni szám vu szebi nevreden tvoje bogavnoszti, vreden je pa Bog, ki je njega ober tebé zviszo.

Zná biti, ka je on zfálo, ki tebi zapovedáva; liki csi ne zapovedáva takse, ka je proti bozsoj voli, te záto li bogaj, ár ne bogas njemi, nego Bogi, ki je njega ober tebe posztavo, ki túdi plácsa tebi tvojo bogavnoszt.

Szvécov návuk tak právi, ka je pred Bogom vszikdár vecs, csi málo delo z bogavnoszti zvrσιμο, kak pa csi velka szami zvolimo. Nescse Bog áldove, nego bogavnoszt.

Modri etoga szvetá sze norcsújejo nad vernov, szrcsnov i poniznov bogavnosztjov, da sze pa naj norcsújejo, ki „ne razmejo onih, stera szo od Dúha bozsega.“ (1 kor. 2, 14.

Norcsújejo sze nad decov, csi poszlühnejo sztarisa, nad zákonszkin továrisom, csi poszlühne továrisa, nad szlúzsbenikom, csi poszlühne goszpodára, nad krcsenikom, csi poszlühne szv. matercérkev! da pa ka mára on szodbo lüdi, ki evangelium drzsi za szvojo regulo?

Vszaka bogavnoszt ne szprávi zaszlúzszenja csloveki. Tiszta bogavnoszt, stera vu tom sztoji, ka sze komi predsztojniak dopádne, je naturalna bogavnoszt, stera szamo vu etom sztvorjenji má jus plácsa csakati. Ki szamo za csloveka volo boga, naj od csloveka csáka plácsa.

Zadoszta velka neszreca je za cslovecse szrcé, ka sze tak tesko zná privaditi k právoj bogavnoszti pa vszikdár veszelese oprávla ona, stera szo szamomi túdi povoli, kak ona, stera szo njemi ne povoli. Záto pazmo, ka szí ne bodemo prebirali med zapovedami, nego vszako nej grehsno zapoved z vednákov vrelosztjov zvrσιμο.

Miszlim, ka je bl. D. Marii túdi ne vsze edno bilo na dugo pot sze pripraviti v njénom sztálisi, pa je li rada bogala vu ime bozse.

Pa zakaj sze trüdim? Zakaj delam eto ovo, csi ne za bozso volo, csi ne vu njegovej szlúsbí? Mi more sto drügi dosztojno plácsati moje trüde?

Ki je zaisztino bogaven, on ne odlása bogavnoszti, pa nemorgüje vu szpunjávánji.

Szveto pizsmo nasz etak vesi : „Bodite pokorni vasim goszpodom i naprejposztávlenim z bogabojaznosztjov, ne szamo milosztlivnim i krotkim, nego tüdi szrditim ino nepoterplivim.“ (1 Pet. 2, 18.)

Ne bi nam tak tesko bilo bogati, csi ne bi vszidkár csloveka glédali, steri zapovedáva, nego bi szí na Bogá zmiszlili, za koga volo moremo bogati.

Szv. pizsmo tak právi, ka ; »Bogaven cslovek de meo vnoge prilike za obládanje.“ (Péld. 21, 28.)

Nasa vola, trmoglavoszt, je vretina vnoge falinge i nepopunoszti ; z njé scse velki grehi lahko zhájajo. Z bogavnosztjov szí pa poszvetimo volo, obsuvamo szebe od vnoge neprilike ino késznoga zsalúvanja pa szí szprávimó bozso miloscsó.

Bassa Ivan

Dika in mér.

Bozsics! Recs sztara, nego za krzesanszko dūso vszikdar nova. Recs szladkih szpominov, csisz-toga veszelja, In zakaj? Zato ar glaszi mér in lūbezen. Mér in lūbezen naznanja mrzeo, osz-ter vetrec: mér in lūbezen sepecse sörka dolina in bela planina: mér in lūbezen ponavljajo zapūscsene njive, trūdna meszta; vsze gucusi na szrce szladko lūbeznivo, lū-beznivo szladko.

Bozsics! Znova je priseo. Angeo Goszpodov prepevle proti nébi: „Dika Bogi“ — potom sze obrne proti zemli, pokopanoj vu szpanji in kmici, vszelo tak pravi: mér-mér!“

Priseo je Bozsics. Dika bodi Bogi in mér naj sze razlije med nasz. Nego mér je szamo pri Jezusi. Pascsimo sze k Jezusi, k Njemi pripelajmo deco, stero nam je dao, naj jo On vodi po poti modroszti. Paszterje szo sze na angelszki glasz pascsili v betlehemszko votlino in szo ga pocsasztili.

Pascsimo sze tūdi mi in znami nasa mladina, naj jo On blagoszlovi in z milosztjov njoj naj odpre pamet, potrdi njoj volo, omecsi szrce. — Njih — malih je nebeszko kralesztvo, stero pa nemorejo doszegnoti brezi Jezusa, ki jih tak szrcsno lūbi.

Pūszтите male k meni priti, je pravo szvojim vucse-nikom, ár je njih kralesztvo nebeszko. To tūdi zdaj nam

pravi, poszebno pa tebi ocsa in mati krscesanszka, püsz-tita, zovta vajno deco k Jezusi, ka vecs, vidva morata iti najnaprej esi scseta ka do vaj deca naszledüvala. Sztarisje morajo biti pred szvojov decov kak szo bile betlehem-szke jaszlice pred paszterami, da naj sze deca od szta-risov navcsijo poznati Jezusa, njega lübiti, po njegovij peldaj ravnati szvoje zsvilenje.

Premiszlimo, ka szamo te, gda pripelamo mladino k Jezusi, nam bo mogocse jo vzgojiti in vcsiniti jo hasz-novitno drüzsini, drüzsbi in kesznej pa prebivavce za nebesza.

Csi bomo tak delali, te pomensamo hüdobijo stera tere cslovecsanszto, in szpravimo szvejtü diko, lübezen in mér.

R. J.

Veszéli bozsics v szíromaskoj drzsini.

Bilo je rávno tiszti odvecsarek pred bozsicsom. — Szunce sze je zse nagnolo prti záhodi, pa je je goszta megla csiduzsebode zácsala zakrivati. Zemlo je pokrívao szneg, pa je bilo cilo mrzlo. Lüdjé szo zse zopravili vszakdenésnja dela pa szo sze v topli hizsaj pripravláli na veszéli god rojsztva Jezusovoga. Vöni je szkoro nikoga nej bilo videti.

Tam po vélkój ceszti je pa sztopao eden sztarovicsen mozsák. Neszeo je pizsma pa drúge recsi sz poste. Bio je to pizsmonoszec z szoszedne véshi.

Zse duga leta je oprávlao to szlüzsbo. Bio je zadovolen sz plácsov, stero je vdáblao, lüdjé szo pa tüdi zadovolni bili zs njim; meli szo ga radi nej szamo záto, ka je bio jako pobojsen pa bogábojécsi cslovek. Meo je to lepo návadó, ka je með szvojim opravilom, gda je nájmre so na posto eli pa sz poste, oprávlao molitve, csi ga je szamo nej sto pri tom mesao.

Tüdi zaj, gda sze je priblizsávo szvétí vecsér, pa je on szám so po vélkój ceszti, je molo Bogá. Ravno je molo ocsanáš, pa gda je priseo do „Krúha nasega szakdenésnjega, daj nam ga gnjesz,“ je zagledno edno mosnjo. stera je na szredi poti lezsála. Zéo jo je gor pa je vido, ka je szto rajnski bilo v njoj.

Obisla ga je nato radoszt, pa szi je miszlo: „Prlé kak nevola do vrha prikipi, sze zse pomocs ogláshi.“ Medtem je pa roké nevedocs nezaj k molitvi szkleno pa je molo dele: „Ne vpelaj nász vuszkušávanje.“

Pri tej recsáj je malo posztao pa szi je zácsao miszliti: „On, ki je té peneze zgübo, je tüdi v zséli za njé, escse znabiti, bole, kak jesz. O, da bi znao, sto je je zgübo, ka bi njemi je dáo nezáj!“

Takse miszli pa szigdár csüje Ocsa nebeszki, ki je ober nász, pa zná, ka z nami dela.

Piszmonoszec je so pomali dele. Gda je priseo do závoja, je várao, ka prti njem ide eden goszpod pa gléda szentam po poti, tak da bi kaj zgübo. Gda szta eden do ovoga prisla, sze je pizszmonoszec poklono: „Hválen bojdi Jezus Krisztus.“ Goszpod sze je odklono: „Amen na vsze veke,“ pa je pitao pizszmonoszca: „Mozsák pizszmonoszec, szte nej kaj najslí?“ „Ka szte zgübili, goszpod?“ je pitao pizszmonoszec toga nepoznánoga goszpoda, ka bi tak rad zvedo, csi je te goszpod zgübo tiszto mosnjo sz penezi. Goszpod pa odgavori: „Zgübo szam mosnjo sz penezi, vsze vküp szto rajnski.“ „Poglednite, lejko je to!“ je pravo pizszmonoszec goszpodi pa njemi je tá ponüdo sz penezi vred.

Goszpoda je obisla velka radoszt, gda je nezáj dobo peneze. Vcsaszik je potégno z mosnjé pét rajnski pa je je pritiszno pizszmonoszci v roko. Piszszmonoszec sze je zaprvíce bráno zéti telko penez, nazádnje sze je pa li dao pregovoriti; je zéo peneze, pa sze je nej mogeo zadoszta zahváliti za njé.

Goszpod njemi je pa pravo: „Zahváliti sze vam morem jesz, ka szte mi je nezáj dáli.“ Za tem je pa pitao pizszmonoszca, ka njemi je imé. Piszszmonoszec njemi je to povedao, pa je goszpod te so dele.

Piszszmonoszec je tüdi z veszéljom so prti domi pa szi je premislávao: „Ka reko nájdes, to daj nezáj! — szo mi vszeli pravili pokojna mamica, Bog njim düso zvelicsaj. — Pa je isztina vkrádnjeno, csi cslovek obrdzsi nájdeno, gda zná csido jé. Tiszti szto ranjski bi mi peklo na düsnojveszti, tej pét pa, ka mi je te posteni goszpod dáo, szo právi blagoszlov. Pa kak bom Bogá hválo pa sze vszelio, gda bon za tej pét rajnski lejko eden tjeden drzsao krüj zseni pa deci. On, ki gnjesz za mené poszkrbo, de szkrbo tüdi na duzse. Poszvecseno bojdi Imé njegovo!“

Zamracsilo sze je zse, gda je priseo pizszmonoszec do

vészi. Pot ga je pelala kre trgovine, ge je notri so. Kūpo je krūj pa nikse igracse, sz sterimi je steo razveszeliti szvojo deco na szvéti vecsér, pa je te so prti domi.

Domá pa zse bilo posztávleno bozsicsno drevece, pa ocpodi podnjim jaszlice, stere szo znamenūvale rojsztvo Jezusovo. Matj je z decov szedela pred temi jaszlicami pa njim je pripovedávála dogodke od rojsztva Jezusovoga. Povedala njim jé, ka szta szv. Jozsef pa Marija nej mogla dobiti nindri sztána, záto szta mogla iti v edno stalico, pa je te Marija tam porodila Jezuseka. Nadele njim je právila, ka szo prisli pasztérje, ki szo Jezuseka molili, pa trjé králi, ki szo Jezoseki dáre prineszli; povedala je tūdi, ka je bila zima, pa szta oszlek i volek dihala, ka szta máloga Jezoseka szegrevala.

Deca szo mater poszlūsala tak verno, ka sze niedno nej genolo. Gda je mati dokoncsala sz pripovedávanjom, te jo je pa vszako dete melo kaj pitati. Edno jo je pitalo, sto je reksi povedao pasztérom, ka sze je narodo Jezosek. Mati njemi je odgovorila, ka sze je pasztérom prikázao angeo pa njim je nazveszto rojsztvo Jezusovo. Komaj je mati to odgovorila, pa jo zse drūgo dete pitalo, sto je pripelo Tri krále k málomi Jezuseki. To nájmése dete jo je pa pitalo: „Mati, ka pa oszlek pa volek szta málomi Jezoseki nikaj nej vcsinila?“ „Nej, nej — je právila mati pa je k szebi sztisznola detece — oszlek pa volek szta szamo dihala, ka szta sz tem málomi Jezoseki toploto dávala, záto ka je bila velka zima“.

Medtem je priseo domo ocsa, pa je sztopo v hizso. Deca szo z veszéljom bezsala prti njemi, szo ga pelala pred jaszlice pa szo njemi zácsala pripovedávati vsze, ka njim je mati od rojsztva Jezusovoga povedala. Gda szo deca koncsala sz szvojim pripovedávanjom, je ocsa naprej zéo igracse, stere njim je kūpo, pa je pravo, ka njim je to poszlao máli Jezosek.

Sto bi mogeo popiszati veszélje, stero je té hip zavládalo, v drzsini! V veszélji je plavalo szrcé ocsé pa materé, nájbole szrečno szo sze pa scse csūtila deca. Máli Jezosek je nej pozábo na njé, poszlao njim je darove. Ocsa je djáo na szto krūj, ka ga je kūpo za bozsicsne dnéve, pa je velo deci: „Nájprvlé sze zahválmo Bogi, pa mo te jeli.“ Deca nato zacsnejo moliti:

„Pridi, Jezus, k nám szi szedi,
Blagoszlovi nam té jedi;
Poszlala nam je je tvoja roka,
Naj sze nahránijo tvoja deca.“

Vszi pobožno molijo. Po molitvi pa zeme ocsa v roké kolács, ga vlomi pa ga razdeli med celov drzsinov. Tak ujim je lepo disao, pa tak dobro k téki szpadno, kak nigdár prlé nej.

Med jelom je te ocsa pripovedávao, ka sze njemi je pripetilo sz tisztimi sztotimi rajnski, pa je opominao deco, naj bodo szigdár posteni, gesté do hodili. Pravo njim jé: „Viste, drága moja deca, tisztij szto rajnski szam dao Bogi na ponszodo, pa mi je on plácsao pét rajnski interesa zse edno leto naprej.“

Pobožsna mati je vküp szklenola roké pa prti nébi zdignola ocsi, sze je zahválila Bogi za dobroto pa je te právila deci: „Isztina je, drága deca, ka je postenoszt velka vrednoszt, stero nam Bog placšuje v nebészaj pa na zemli. To ne pozábte nigdár! Bojte posteni v celom szvojem zsvlénji, te de vasz máli Jezosek rad meo, pa de vasz szigdár pomágao, gda te v nevoli.“

Preteklo je za tem leto dni. Priseo je pá szvétí vescer, steri je prneszo veszélje vszem bogábojécsim drzsina. Drzsina toga pizsmonoszca sze je túdi z veszéljom pripravlala na god rojsztva Jezosovoga. Mati je znova pripovedávala, ka sze je godilo pri Jezosovom rojsztvi, deca szo jo pa verno poszlúsala. Priseo je túdi ocsa domo pa je með drügimi pizmami prneszo edno, stero je na njegovo imé bilo poszlano. Csüdivao sze je tomi pizmi, záto ka je njemi nigdár niscse nej pizszo, pa szi je miszlo, ka znánkar sto norijo dela zs njim. Escse pogucsao szi je: „Té cslovek sze je pa lekaj zmesao, ka mi je to pizsmo poszlaó, eli pa má norijo z menov. No, na tak velki szvétek bi lejko pri méri bio. Jesz nemam nindri nikoga, ka bi mi sto pizszo.“

Ednok je scse dobro pogledno pizsmo, pa da je na njegovo imé bilo naszlovléno, je je gortrgno. V njem je pa najseo pét rajnski pa poleg eto pismece:

„Postúváni pizsmonoszec!

Da szte mi lajnszko let tam na velkoj ceszti poszodili 100 rajnski — stero szam nájmre jez

zgübo, pa szte mi je vi nezáj povrnoli — záto vam zdaj posilam 5 rajnski interesa, kak sze szpodboli. Zemte to z dobrovolnim szrcem, pa vsite szvojo deco, ka do tüdi tak postena, kak szte vi, te de sze vam szigdár dobro godilo. Zselem vam veszéle szvétke, pa z Bogom osztanite.“

To je bilo napiszano, drügo nikaj; nej jc bilo zapiszano imé pa nej kráj, odket je pizmó bilo poszlano.

Ocsa je vcsaszik znao, ka njemi je to tisztí goszpod poszlao, steri ga je zse láni na té dén obdejlo sz patimi rajnskami. Zsmetno njemi je pa bilo pri szrci, ka sze je té goszpod nej podpiszao. Rad bi sze njemi nájmre dosztojno zahválo za njegovo dobroto, zdaj je pa to nej mogeo vsiniti. Vküp je szkleno záto roké pa je hválo dáó Bogi, ki ga je sz tem dobrotnikom lanszko leto vküp prneszo.

Materi je tüdi radoszt napunila szrcé, pa je právila szvojoj deci : „Viste, drága deca, postenoszt je jákoszt, stero nam Bog placstüje eli sz telovnimi eli pa z düsevnimi dobrotami, nájvecskrát pa scse z obojimi. Zapiste szí záto globoko v szrcá : „Postenoszt pa zvesztoszt vasz naj szprevájata do groba, pa sze nigdár ne dajte niti za eden vlász od práve poti zapelati.“

Priseo je zatem trétji bozsics. priseo je strti, péti itd., pa je pizmónoszec k szakomi bozsicsi dobo pizmó pa v njem pét rajnski penez, od nepoznánoga dobrotnika, ki je sz tem vszeli celoj píszmonoszcovoj drzsini napravo veszéle bozsicsne szvétke. Nepoznáni goszpod pa, ki je za szvoje dobrote nej steo nikse hvále od pizmónoszca, je dobo placсило od Ocsé nebeszkoga. Pokecs je zsivo, je tüdi on meo vszako leto veszéle bozsicsne szvétke, gda je pa mro te sze je pa preszelo tá, ge veszélji pa radoszti nega vecs konca pa nej kraja. P.

Neizmerna lepota preszv. Szrca Jezusovoga.

4. Naj bole lübecse Szrce.

Zgrehom steroga szta vcsinola Adam i Eva v paradizsomi je bila cslovecsa natura jako pokvarjena. Poszebno pa je bilo cslovecse szrce vsze predrügacseno. Szrcé ne vecs lübiló Boga nad vsze i tüdi blizsnjega ne za volo Boga po bozsoj voli. Niksa nedopovedлива velika szebicsnoszt sze je polasztila nasega szrca, Najdejo sze záto tüdi po grehi tü ali pa tam szrci Adamove decé blaga csütıla; celo pri poganaj sze prepovedava od csüdovite plemenite lübezni med prijateli i zakonszkimi, do dece i sztarisov. Pa sto je bio pripravleni za szvojega prijatela, za szvoje dete, za szvoje sztarise itd. zsvljenje dati, bio je za drüge nevole popölnoma mrzeo i neobcsütliv. I csi sze ravnanje blizsnjega ne glihalo zs njegovimi nakanenji, bio je trdoszrcsen, szovrázsen, pripravleni celo za moritev.

Kak zsalosztno, mrtvo, mrzlo, ledeno je bilo na szveti, gda je zse szkoro vszoci v gaszno vesz ogen prave lübezni do Boga i blizsnjega;

Priseo je pa Zvelicsiteo na zemlo i je mrzlomi szveti naznano; „Ogen szam prineszeo iz nebesz i ka scsem drügo, kak da sze zaneti? „I ognjiscse gé je goro te plamtcesi szvetlo zsgécsi ogen, je bilo premilo Szrce Jezusovo. Vnjem je zserecse plamtela lübezen bozsa ki je mela razgreti po obsinszkom szveti zamrzsnjeno düsno zsvljenje.

Oh, velikánszki razhicansi ogen, szvetli raznet, zsarno pekocs! szkem te scsém priglihati? Kak tvojo vrocsino meriti?

Návadno toploto merimo sz toplomerom, t. j. z glazsovenov cevjov vu sterój sze zsvivo szrebro po velikoszti toplote raztegüje i zdigávlé, ali naszkori sze zsvivo szrebro

Premisзли szi, ka ti iz-tvojim obiszkanjom, gda vu tühinszko hizso sztopis mores kaj dobroga tá prineszti, dobro recs, dobro példo. Jeli je pri tebi tak, gda koma prides? Meszto blagoszlova ino dobre recsi nenihás tam szpáko ino nemirovnoszt iz-tém, ka drügih falinge tam gucsis? Oh kak bi tebé radi vidili drügi vu szvojoj hizsi, csi bi tak csinio kak Maria!

5) *Elizabeta pozdravla Mario iz-szvetim pozdravom.*

Ti tüdi iz-szvetim pozdrávom „Vhalen bojdi Jezus Krisztus“ mores pozdravlati dománje, gda je obiscses. Jeli vszigdar tak pozdrávlas njé? Jeli te ne szram tak sze pokloniti. Csi sze szramotis Jezusa pred lüdmi vadlúvati, pride csasz, gda bode Jezus sze szramotúvao tebé vadlúvati pred szvojim nebeszkom Ocsom. Nemas vu tvojem szrczi zsive vere, csi sze szramotis vhaliti Jezusa. Szamo krivoverniki sze bojijo Jezusa vhaliti ár csütijo, ka szo sze od Jezusa odrgnoli.

6) *Gda Elizabeta to prvo csüje iz vüszta Marie, vu njeni utrobaj rhepeni Ivan krsztiteo ino sze poszveti.*

„Po Marii k Jezusi“ právi Szveti Bernard, vsze miloszti dobimo po Marii, Potrebüjes miloszti naj greh ino i szküsavanje obládas oberni sze k Marii, ino uszliseni bodes.

7) *Elizabeta preszvetlena od Dúha Szvétoga Mario za bozso Mater szpozna ino pozdrávla govorécsa; »Blagoszlovléna szi med zsenami, ino blagoszlovlén je szád tvojege tela“.*

Proszi milosceso od Boga, ka naj veliko csészta ino prednoszt Bozse Materé, vszigdár bole previdis, szpoznas. Vhali, postüj Bozso Mater netrüdливо, ino boj na tom ka naj drüge tüdi vábis na csesenje B. D. Marie.

Razsirjavaj njeni oblecs szvéti skapulér, vábi kotrige vu drüstvo zshivoga rozsoga venca, obilen bode najem steroga tebi Maria szproszi.

8) *Elizabeta dale govori: »Odket je to, ka mati mojege Goszpoda pride kméni?«*

Pitaj ti tüdi od szébe, odket je to, ka tebé telikokrat Maria obiscse szvojev pomocsjov ino obrambov. Odket je, ka Goszpodin Bog ima sztebom, sztvojimi grehami potrplénje? Maria je ona, stera te zagovárja, Maria je ona stera sze za tébe moli. Poverni njeno dobroto iz-sztem, ka sze zaisztino in pravo szpokoris.

9. *Maria zacne Bogi vhalo szpévati: »Zvisavaj moja dusa Goszpoda«.*

Maria celo vhalo ino diko na Boga zaverné, ki je njoj vsze miloszti dao. Ti tūdi, ka szamo na szebi dobroga imas, pamet, jákoszt, potrplivoszt, prilicsnoszt, to vsze od Boga imas. Jeli njemi zavahlis? Jeli sze nestimávas sztvojimi dobrimi lasztivnosztami? Ne zaverzsos gizdavo sztiromaske grehsnike? Ponizi sze ino moli za povernenje gresnikov.

10. *Maria tri meszecov dugo dvori ino pomága puna poniznosztjom Elizabeti.*

Veszéli sze, csi je tebi Bog vu hizsi te sztális odredo, ka naj szlúzsizs, ka naj te najszednjesi bodes. Maria je iz szvojov szlúzsbov oplemenitesala tvojs máli sztan, gda je kak Bozsza Mati, kak edna szlúzsbenica Elizabeti; na pomocs bila. Ah pazi, ka naj ti tūdi bodes „goszpodnova szlúzsbenica“, kak je Maria bila; boj veren vu szpunjávánji na tébe zavūpanih del! Verti ino vertinje vi pa lūbíte ino postūjte vase szlúzsbenike, dobro znajocsi, ka vszi ednomi Bogi moremo szlúzsiti, vszi ednoga nebesz-koga ocsó imamo, vszi imamo pozvánje na nebeszko diko. Szkrb mejte zato ino pūsztíte vaso drzsino, ka naj duzsnozsti stere ima proti Bogi, lehko szpunjava.

Dájte csasz vasoj drzsini, ka naj vnedelo ino szvétek szvéto Meso, predgo, návuk poszlūsa. Vi bodete od vase drzsiné pred Bogom racsun dávali. Zvūn toga dobro szzi zamerkašte ka ona drzsina, stero vi ne pūsztíte ka bi Bogi verno szlúzsila, vam ona drzsina tém menje bode verno szlúzsila.

(Dale.)

Drága deca poszlúsajte!

ak sze gingava rasztlina, csi je ravno vu rodnoj zemli, ne siri dobro nego poszehne, csi jo ogradcsar dobro nema na szkrbi. tak te tñdi vi, drághi moji mladénci, vehnoli in blodili na lagojo pot, csi sze ne date voditi od tisztoga ki sze szkrbi za vaso vzgojo in za vase zvelicsanje, Teh voditelje szo vasi sztarisje in njihovi namesztniki, stere morete radi bogati: »*Postűj ocsó tvojega in mater tvojo da bos dugo zšiv na zemli!*«

Vu tom sznopicsi vam na kratci razlozsim, ka pokorscsina do sztarisov in predsztójnikov je prva duzsnoszt vszaksega deteta.

V kom sztoji postűvanje do sztarisov stero nam zapovidavle strta bozsa zapovid? Sztoji vu pokorscsini, zkašűvanji postenja ino pomocsi.

Vu pokorscsini: zato vsinte vsze ka vam zapovedavlejo: nigdar sze ne rédite betezsni, nedelajte tak kak nisterni ka, poveszijo glavo pa mrmrajo, pa ka je escse grdse, csemerno proti gucsijo.

Teh vsinijo veliko krivico szvojim sztarisom in szamomi Bogi, ár vam On po njih zapovedavle to ali ono. Nas Zvelicsar, csiravno vszemogocsen, nasz je denok z példov steo navcsiti kak more bogati v poniznom rokodelsztvi sze je ponizno podvrgeo Blázsenoj Devici in Szv. Jozsefi: *Ino je bio njima pokoren.*

Bogao je Ocsó nebeszkoga tak, ka sze je dopűszto na krizs pribiti in na njem mreti kak mantrnik. Ponizo je szam szebé, ar je bio pokoren do szmrti, do szmrti krizsa.

Nadale morete meti proti ocsi in materi veliko postenjé. Nikaj neszmete vsiniti brezi njihovoga dopűscsenja; nigdar sze neszmete kazati nepotrpezslivi vu njihovoj nazocsnoszti, nigdar odkrivati njihove napake.

Na szlednje, morete pomagati sztarise, kelko vam dopűszti vasa mocs, bodiszi pri hizsnij delaj ali pri drugih,

poszebno pa da njim prek date peneze, blago in vsze ka vam pride v roke, vsze tak vszinte kak vam oni zapovedavlejo. Tüdi je vasa duzsnoszt, moliti vecsér pa zajtra za sztarise, naj njim Bog podeli vsze düsevne in telovne dobrote.

Ka szam pravo od pokorscsine in postüvanja do sztarisov, to tüdi vala do vasih predsztójnikov, vucsitelov, naj bodo cerkveni ali szvecki, od sterih zemite radi, ponizno in posteno navuke, opomine pa tanacse, ár vszaksa zapoved je za nase dobro in ár pokorcina, stero kazsete predsztójnikom, jo kazsete szamomi Jezusi Krisztusi.

Escse poszebno vam preporacsam dvoje: ob prvim, bodite odkritoszrcsni vasim predsztójnikom, nigdar ne szkrivlite i ne tajte vasa lagoza dela. Povejte pravico; z lazsjov bi predramili hüdoga düha, ki je zacsétek lázsi, pa bi zgübili vüpanje pri predsztójniki in pajdasi, gda bi teh odkrili pravico.

Ob drügim vam preporacsam, delajte vszigdar tak, ka do vam tanacsje pa opominanje predsztójnikov voditeo v szivlenji in deli. Szreca vasa csi te tak delali! Vase szivljenje de szrečno, vszako vase delo de dobro opravleno in od vszeh pohvaleno. Zato szklenem z recsmi: Mladénc ki boga, posztane szvétec, ki pa ne boga, ide po poti, stera ga pela vu pogüblenje.

2. *Kak moremo postüvati cérkev in bozse szlüzsbénike.* Pokorscsina in postenje do predsztójnikov moreta biti zdrüzséniva z postenjom do církvi in vszeh recsi stere k njoj szlisijo. Mi szmo krscsenicje, zato moremo postüvati vsze ka je v zvézi z krscsansztvom, poszebno církev, stera sze zove szvetiscse Goszpodnovo, kráj szvétooszt, hizsa molitvi. Kajkoli mo proszili Boga v církvi, doszég-nemo: Ki prozsi, zadobi. Oh, drági moji mladénci, kak razveszelite Jezusa Krisztusa, kak lepo példo date szvojemi blüzsnyemi, csi szte v církvi pobozsni. Gda je szv. Alojzius so v církev, lüsztivo sze je pascsilo ga glédat, in z szvojov csednosztjov in oponasánjom je vsze na pobozsnoszt geno. Gda sztopite v církev, nigdar sze ne opotecste, nigdar larme ne delajte; poskropte sze z blagoszlovenov vodov, idite na vase meszto, potom klecsécs pozdravite preszvéto Trojsztvo, pravite trikrat Dika bojdü Bogi. . .

Csi sze je escse ne zacsnoła bozsa szlůzsbą, molite k Mariji D., ali pa kakso drůgo pobožnoszt. Varůjte sze v cėrkvi szmeha in nepotrebnoga gucsa, őr je zadoszta edna recs ali szmeh, da motite tiszte, ki szo pri bozsoj szlůzsbı. Szv. Sztaniszlav Kosztka je tak pobožen bio v cėrkvi, ka dosztakrat je ne csůo gda szo ga zvali pa domo pelali.

Nadale vam preporacsam najvėkse postenje do důhovnikov in redovnikov. Z postenjom vzemte od njih opominanje: odkrite sze gda gucsite z njimi a li je szrėcsate ne ceszti, v znamėnje postenjá. Bog ne dáj kabi je spotali z dejanjom ali z recsmi. Gda szo sze deca norcsůvala z proroka Elizea, Bog je z loga poszlaó medvede, steri szo raztrgali 42 iz med njih. Sto ne postůje bozsih szlůzsbėnikov naj sze boji bozse kastige.

Szlednjics vasz morem opominati, ka sze tůdi zvůna cėrkvi ne szmete nigdar szramůvati, ka szte krscsenicje. Gda idete mimo cėrkvi ali krizsa, mimo podobe Device Marije ali kaksega szvėtca, poklonite sze vszigdar. Tak pokazsete, ka szte verni krscsenicje, in Bog vasz oblona z szvojim blagoszlovom za dobro pėldo stero date vase-mi blizsnjemi.

Poveszt.

Szv. Anton pise, ka eden ocsa prevecs gresnoga zsvilenja, je meo ednoga szina, ki je tůdi zacsno zsveti po ocsinoj pėldi. Bio je neveren, spotlivi, csemeren tak ka za najmėnso recs sze je grozno raszrdó, vsze je steo vkůp szpotreti. Ocsa je obsztarao in zsalůvao szvoje lagoje zsvilenje, steo je tůdi szina preobrnoti. Nego ka sze je zgodilo? Eden dėn te neszmleni szin je za volo edne recsi zgrabo ocsó za vlaszė, ga je na zemlo vdaro ino ga je vlekeo prek pragov vő od hrambe. Gda je priseo do szlednjih dvėr, ocsa kriksi ino njemi pravi: — Henjaj szin, henjaj, jesz szam mojega ocsó tůdi szamo do toga praga vlekeo. — Neszrecsen ocsa je zdáj szkusao zaszlůzseno kastigo őr je on tůdi gda je mladi bio vlacso za vlaszė szvojega ocsó. — Z toga sze navesimo ka navadno tiszti ki ne postůjejo szvoje starise za mlada, szo tůdi ne postůvani od szvoje decė vu sztaroszti.

Tretji Red Szvetoga Franciska.

IV. Navuk.

Öcsanas . . . Zdrava Marija . . . Jezusovo Szrce za vsi-
kdar vekso ljübezen do Tebe nam daj to pobožnoszt; te
meszecszen szhod zvršiti! Kraljica reda menjsih bratov
prosi za nasz.

Z cseszom sze doszegne szvetoszt v tretjem redi?

Odgovorim; po vernom obdrzsavanji tretjeredniskoga
vodila. Verno sze pa to vodilo, te regule ne morejo obdrzsati,
cse sze ne poznajo. Zato vam bom z božsjev pomocsjov v
prihodnjih navukah nje razlozsio, naj je szpoznate, naj
szi njihov szladki krizs na szebe vzemete sze ponjem po-
szvetite.

Da to je prva nasa dužnoszt, naj szpoznamo tiszto-
kaj szmo dužsni obdrzsati. Poleg dūsne veszti sze namrečs
ne szmem podati v tiszto, kaj ne poznam.

Ne szmem zato v tretji red sztopiti, cse ga ne poz-
nam, in ne szmem v njem osztati, cse ga ne poznami

Lagao bi on, ki bi sze glaszo za tretjerednika brez poznanja i obdrsanja vodila tretjeredniskoga. — Toje niksi mester ne — pravimo od fusarov ki mestrijo glaszijo, zvrsavati je pa ne vejo. Podobuo szodbo slůzsi vszaki tretjerednik, ki tretjega reda ime noszi, mestrije njegove pa ne razumi. Fusarje, ki sz szvojim zsitkom szvojo lasztivno recs v lazs posztavi.

Fusarje szo na szlabom glaszzi, dela ne i majo, postenim mestrom postenje jemljejo. Rávno to delajo oni tretjeredniki. Da szo poszvetni szlaboga glaszta i reevne duzsnozsti, redovnoga dela ne opravljajo, postenje jemljejo tem dobrin, stere poszvetni ljůdje zanicsavajo, Poznam jaz ete, pravijo spotljivo na vszekoga tretjere dnika vnogi. Pa zakaj ? Ar nisterne mlacsne vidijo v gizdoszti, nezmernoszti, jih csůjejo, kak szzi na postenje szvojega blizsnjega jezike brůszijo. Edne vidijo, szto jih pa zsnjimi oszodijo. Edniszo krivi, celo edinstvo sze pa za volo njih potvori. Szvet je taksi Zato da szveti gobca zavézati ne moci — na milijone hůdi důhov namrecs ponjem govori, — zato, da po szveckom gucsi brez premiszleke, brez prevdarka szodi vecsina lůdih, osztra duzsnozst nam je zabraniti szpako, po steroj teliko skode trpi csaszt bozsja ; kaj teliko pomeni, osztra duzsnozst nam je Jezusovo opominanje, „*Jaj szveti za volo szpake*“ in „*Jaj tiszto mi csloveki, pokom szpaka pride*“ (Mataj XVIII. z.) szzi k szrci vzeti i zato z toga szvetoga nágiba sze lůbizni do. Njega *verno zdrzsatit retj ired*, naj ga po nasoj mlacsnozsti i nemarnoszti niscse ne zavrse, ar je bozsje delo, „po bozsjem navdihavanji“ nasztavljen, kak nasz vcsi szveta mati cerkev z prvim redom to je z franciskani i nunůnami mani szv. Klare (klariszsze) edne vrednozsti, ednih pravic, kakti szad edne inů tiszte důse, důse assiskoga szv. Franciska.

Ta szveti namen nasz naj nazajdrzi od mlacsnozsti v szpunjavanji vodila i on nasz naj podbůjava k nepovrsnomi szpoznavanji vodila. Da najvecs ljůdih je ne zato

pokvarjenih, ar nescsejo dobri biti nego ar ne poznajo bozsjih zapoved. I tretjeredniki szo vecsinoma tüdi ne zato mlacsni — namrecs, ki szo zse taksi — gorecsi je hvala Bogi vecs — ar nescsejo biti vrelí, nego, ²ar ue poznajo natenkoma razlozsene szvoje duzsnozsti. Zato naj sze tem mlacsnim düsam prilika ponüdi na pobolsanje, tem gorecsim pa na sztanovitnoszt v njej, duzsni szmo, k steroy koli vrszti te zse szpadamo, szpoznati, prevdarjati, v szrce szí zapiszati szvoje duzsnozsti.

»V mojem premisljavanji sze je ogenj vuzsgao« (Ps. 38, 4) pise krao David. Gorecsnoszt po premisljavanji pride. Cse premiszlim, kaj je vcsino dober Bog za mene, gda me je v te red zvao, gda mé iz med milionov dao szpoznati „pot v nebesza“, gda me nevrednoga z brezstevilnimi milosesami i odpüsztki bogati, gda mi pontüja gosztokrat szvojega szvetoga Szina za jed — oh ta ljüben, da jez sarecsa, vuzsge mene tüdi. Premisljavati moram szvoje duzsnozsti, te je znam verno i gorécse zvrsavati.

Szv. Hijacinta Mariskoti trejerednica je jako mlacsno zsviela. Priseo je za njenoga szpovednika Franciskan Bijankéti i jo ostro pita pred szpovedjov, gda sze scse prinjem szpovedati „Szte vi redovnica? Vedite, da szo nebesza ne za nicsemerne i gizdave redovnice.“ Hijacinta njemi odgovori „Te sem pa zato szvet zapüsztüla, da bom prisla v pekel?“ — „Da, njej odgovori pater, to prebivaliscse (pekel) je za takse, kak szte vi.“ K szrci sz te recsi vzéla, szvoje duzsnozsti gorecse odszehmal zdrzsala i poszvetüla sze je. Szveti Bernard je vedno meo na jeziki i v szrci recsi „Bernard zakaj szí sztopo v red?“ Miszloje zmirom na szvoje duzsnozsti, zato jih je znao szveto obrzsati.

Dragi redoven brat i draga redovna szesztra, csinta vidva ravno tak. Miszlita szí zakaj szta sztopüla v red, miszlita szí pa dosztokrat, vszikdar, ka szta vszikdar duzsni va vodilo szpunjavati. Z tem szladkim imenom, „jez szem tretjerednik, tretjerednica“ sztanüta, lezsita, sze to-

Jazsita, batrivajta, ta zaveszt, da szta Jezusovoga Szrca zarocsnika med szvetom, njegoviva tolazsnika med hüdobnim i pokvarjenim szvetom, vaj bo podbüdjavala k vernomi premislavanji i potem k szpunjavanji vodilo tretjega reda. Amen.

Po navuki zdehni trikrat „*Jezusovo Szrce z ljübezni do Tebe, scsem verno tretji red szpelavati! Marija pomagaj mi. Naj Jezusovo Szrce pouiris za vnoqe vesinjene grehe, moli za povrnjenje gresnikov szledesco molitev: Zdrava bodi Marija . . . Jezus, koga szü Devica Nevtepena zgübljenoga tri dni objokavala . . . Szveta Marija . . . Amen, Dika bodi Bogi ocsi . . . Kak je . . . Amen. Marijive szüze, genite nam szrcé!* Trikrat to ponavlaj. Za pokojne tretjerednike zdaj moli tüdi trikrát. *Zdrava bodi Marija . . . Jezus, koga szü Devica Nevtepena morjenoga tri dni objokavela Szveta. — Amen, Dika bodi . . . Marijine szüze genite nam Szrcé!* Zdaj pa proszi blagoszlov Szrca Jezusovoga „*Najszlajsi Jezus . . .* (Glej Knige Hodi k oltárszkomi Szvesztvi 146. sztran. i je szhod dokoncsani.

Klekl Jóózsef

Szveti miszijen v Cerencovcih.

Nepozabljiva szlavnoszt miszijonszka sze je vrsila tekocsega leta meszeca oktobra od 13-ga do 23-ga dneva v Cserencovcih. Nepozabljiva, ar nemore in neszme sze pozabiti. Nemore, da je szadoveno drevo toga miszijona tak viszoko zrasztlo, ka sze dalecs okrog no okrog vidi njeni lepi dühovem szad — i neszme sze pozabiti, ar je gorecsnoszt i trüd vszeh dühovnikov, poszebno pa stirah miszijonarov prevelika, zaisztino, apostolszka bila.

Szad miszijona szvetoga sze vidi na obnasanji cele fare od onoga hipa, ka je miszijonszki szveti krizs blagoszlovljen i na meszto posztávljen kraľjüje krizsani Jezus ne szamo v cerkvi, nego v düsah i szrci gorecsih, ocsiscsenih farnikov tüdi.

Kak lepo je gledati zdaj zbrane njihove obraze v cerkvi, iz sterih sze nameszto poszvetnoszti pobožnoszt bliscsi, kak genljivo je viditi napunjen sztol bozsji neszamo z zszenszkami, nego z decsicov, mladinov i mozszkami den od dneva! Kak sze Jezus radüje toj vnozsici, gda ga k szebi jemljé!

Zaisztino dalecs okrog sze vidi njihovo krizsno drevo, dalecs okrog je zadisao szád toga dreva, naj v pripravnozemljo pridocse sze zklije, zide zraszte i szad prinesze podobrih miszijonareh, ki bodo radi priromali med verno szlovenszko ljüdsztvo na Vogrszko, naj je resijo od vecsnoga pogübljenja.

Naprej tak drági farniki! Osztanite, kaj szte posztali, povrzsitate, kaj szte bili. Trüd dobrih dühovnikov apostolszka pozszrtvovalnoszt miszijonarov naj ne bo zaman! Osztanite csiszte düsnevezsti, szvetoga zszivljenja, nevtepenoga obnasanja. To bo najvekza zahvalnoszt za te trüd. Dühovnik je pasztér. Pasztér sze pa te radüje, gda on ma ovce in ne vuk. Ravnotak dühovnik sze tüdi te ra-

düje, gda on ma ovce düse i ne vrag. Miszijonarom i vsem dühovnikom hvala za trüd je jedino mogocse vase szveto zsvljenje.

Neszme sze szad toga miszijona zavrcsi, neszme sze szkrivati, ocsiveszno sze mora kazati. Vsze szoszedne fare szo szi jocsics zselele to, kaj szte vi dobili — farniki — i ne szo mogle i vsze szo navzocsi bile pri vasem goriszta nenji düsevnom. V sze szo vasz vidile z greha grobov vsztájati, vsze szo vasz csüle glaszno objokávati pre-szno zmotno zsvljenje, vsze poszvedocsijo, da szte na vesz glász oblübili pred Jezusom, da ga bodete ljübili. Naprej tak dragi! Kazsite szad sztalno! Tiszti szte, ki szte za csasza misszijona bili, tiszta naj bo zato vasa gorecsnoszt, vasa szpoved i vase goszto precsiscsávanye tüdi vszi farniki, moski i zsenszke. Odszehmal vszikhár.

Krizsno drevo sztoji na szteni, ali korenjé je v vase szrce pognalo. Szrecsen je, na veke szrecsen ki ne brani, naj sze siri to, korenjé v njegovom szrci. Szrecsen je, ár bo tem lepsi szád rodio, kim bole sze poprimle vnjem krizsno drevo. Szad krizsnoga dreva je pa goszpod Jezus Krisztus. Záto je szrecsen, steroga szrce Njega obdrzsi. Jezus bo njegov, on bo Jezusov. Zselete kaj drugo? Jaz nikdár ne. Lepse ga ne od Jezusa, szvetejsega ne od Jezusa, bogatejsega ne od Jezusa, szlajsega ne od Jezusa. Mogli bi zato zvün njega kaj escse zseleti? Nikak nie i nikdár né. Pravi zato, drági moj v vszakoij szküsnpjávi doszta i dosztakrát:

Jezus tebe scsém meti, drügo mi ne trebe i resi szi düso, obdrzsi szi Goszpoda priszebi i njegov osztani, kak szi pri miszijoni obecsao.

Vas sztari g. plebanos szo veliko ljübézen do vasz prikazali, gda szo vasoj szplosnoj zseli zadoszta vcsinoli i szveti miszijon notrivpelali a zahvalnoszt za njiovo hljü-bezen tüdi zsele, naj osztanete, kaj szte obecsali pred Jezusom njim: njihove dobre ovce. Pomnite oni genljivi prizor, gda szo szlabotni sztarecek pri oltari pred Jezusom vesz vsze njemi priporocsili, vsem zseleli düsevno ozdavljenje vszem iz szrca odpüsztili? Trideszéttri leta leta voditi to veliko faro vecs let escse brezi kaplana, pozsreti vnogo szkuz, preneszti vnogo tezsáv je velika ljübv— velika, da dühovnikovo szrce je ocsiuszkozspo szrce

— je gene vszaka szkuza szvoje dühovne decé. Keliko nevol szte meli vteh velikih letah, szo je oni tüdi meli, keliko szkuz pretocsili, szo je oni tüdi zvami, keliki, veszélja gresnoga szte meli i oni zsaloszt nadnjim. Oh vidite i zdaj obsztarani i oszlepljeni vam po szvéto miszijoni ocsi düsevne odpréjo naj vidite pot zsvljenja. Je ne to ta najvekza ljübezen ? I ne szlüzsi te najvékse zahvalnoszti ? Gotovo ; Mi sze pa vüpamo, da jo cserenszovszki dobri farniki bodo tüdi dali njim. Vüpamo sze, da njim bodo dali ljübov, postenjë, gorécse molitve i veszelje z szvojim szvetim zsvljenjom. To je tiszta zahvalnoszt steroni zselejo.

Osztati mora szad toga miszijona pa najbole i jedinozato, ár Jezus to zsele. Brezi njega je nikajne zacsnjeno, dalepelano i ne dokoncsano. On pam je dao te obilne miloscse, naj zsnjimi delamo, trzsimo, njegovi osztanemo. Jezuzsele, naj szmo njegovi, on zsele, naj sze zvelicsamo. Ta miszel nam naj doni v szrci vszik ino vszickár po szvetom miszijoni, Marija Mati njegova preszveda pa nasz naj vsze obdrzsi pod szvojim placsom, pri szvojem Jezusi, ki szmo del meli v szvetom miszijoni, farniki i zvünszki, miszijonarje i ovi dühovniki.

* * *

Zdaj pa na kratci nekaj racsunajmo. Na miszijonszke sztroske je prislo z Cserencsovec	258·40 K
Z Trnja	148·38 K
Z Zsizskov	117·72 K
Z Gornje Bisztrice	161·54 K
Z Szrednje Bisztrice	118·70 K
Z Dolnje Bisztrice	225·— K
	<hr/>
	1029·74 K
Zvünszki szo dali	25·50 K
Vküp	<hr/>
	1055·24 K

Zvün toga naturnih darov brez racsuna je prineseno. Za vsze Bog povrni jezerokrat !

Dani penezi szo sze potrosili na	
cedile szpovedne	22·68 K
mesna oprava	22·30 K
Foriuge dühovnikov	187·— K
hostije	50·— K

kantori i pobirasi	24.— K
miszijonszki krizs	190.— K
szpovednice	49·40 K
szvinja	95·60 K
szkûha, cukor, kava, rum, prpel pomaranzsi, citrone, szladcsec, paradajsz, piva, zsganica, sunka szir, szmodke szmodkice	167·95 K
na krscsanszke novine	20.— K
Szakacsici	12.— K
Za miszije pot	157·28 K
Krûh, mela	46·36 K
	<hr/>
	1044·55 K

Kaj je vise, je osztalo na cerkev.

* * *

Dali szo zvûntoga fârniki na 19 vecsnih mes, naj szad szvetoga miszije njim i vszem pokojnim olejsanje prineszé. Dane szo pa :

Za dolnjebisztricko obcsino	4
Za gornjebisztricko	4
Za zszkovszko	2
Za trnarszko	2
Za cserenszovszko	2
Za szrednjebisztricko	2
Za vsze farnike	1
Za vsze pokojne	1
Za vsze pokojne cserenszovszke dûhovnike	1
	<hr/>

19

To je tûdi 380 koron. Pa vtom szûkesnom leti. Zaisztino hvalevredna darovitnoszt. Jezus szmiljeni sze gotovo ne bo zsnje szpozâbo.

* * *

Najescse omenim, ka sze je v cerkvi za csasza sz. miszije navdûseno i jako-jako lepo szpevalo tak, ka szo sze escse goszpodje miszije narje csûdili, ki pa vnogo lepoga popevanja majo priliko vzsivati.

Miszijonszkoj procesiji z miszijonszkim krizsom v steroj je do 24 jezero vernikov bilo nâzocsi, je pa para na leici ne i ne bo najti.

* * *

Szpovedanih je 4500, precsiscsenih 9000 v teh desetih dnévah. Dühovniki, ki szo to velikanszko delo zvršiti pomagali szo zvün 4 g. miszijaonarov i domácših dühovnikov bili. G.: Bassa Ivan pleb. z Bogojine, Csacsics Jozsef kaplan z Szt.-Eleka, Faflik Ferenc törjanszki, Kiss Koloman belatinszki, Kúhar Stevan tisinszki, Dr. Lenarsics Mirko szoboescski kaplan, Klekl Jozsef pleb. z Dolenec, Szakovics Jozsef pleb. z Dolnjega Szinika, Tüll Geza pleb. od Szv. Szebastjana, Zrinyi Karol beltinszki, Vadovics Rudolf bedenicški plebanos.

Vszem tem dobrim duhovnikom zatrud, poszebno g miszijaonrom, sztaromi domácsemi g plebanosi za ljubeznivo gosztoljübnoszt i celi miszijou i domecsami g. Kaplani, ki szo vrocsino „dneva“ veszelo prenasali z szvojimi velikimi trüdi, naj placsa Jezus.

(kj.)

Posta reditela.

Velecs. g. V. V. Nancs szam ne vpamet vzéo dozday, ka Vam liszt ne hodi! Pa mi ne bi pizali! Szrcsni pozdráv na Szvétke! Sze vü pam Szte zdravi?

Velecs g. O. O. i L. L. Vrédi je vsze. Nikaj ne zamerte. Za lepo kárto z Baje sze zahválin. Veszéle Szvétke!

L. B. Csentevölgy. Jasz ga nemam, dobi sze pa v Lotmerki, v Radgoni pri vszakom knigari. Naj lezsej pri Szv. Trojici.

Dr. A. Monoster. Steroga meszeca liszt vam fali? Szte mi pozábili odpiszati. Nova szobocska cérkev de na szprotoletje blágoszlávlana.

Tk. I. Krizsavci. Vi szte sze na szredi leta glászili, záto szte ne vu rédi vobili — kleti de vsze dobro. Peneze zráven meni poslite na postnoj narocsilnici.

B. M. Fairfield. Na dvema narocsilnicama szam dobo celo leto 10—10 koron z Amerike, pa szte mi stirje pizali, ka szte poszlali. Kak zdaj te jasz znám, steroga penezi szo prisli k meni? Kleti vam tüdi poslen sznopics. Zsena, csi scsé meti, sze naj domá oglászi pa te njoj tü notri zaracsunan.

B. M. Steelton Kelko peñez szte mi poszlali? Dobo szam z Clevelandszke Banke 18 K, od American Express Companya 20 K pa Philadelphie 24 K. pa nevem, sto je poszlaó i zakaj?!

C. J. Báltimore. Kalendár Szam poszlaó, ár szte domácsi cslovek, pa vasz posznam, liki peneze vu zdaj te zse tüdi poslite.

Leto szmo dokoncsali z bozsov miloscsov ino z vnoгим vüpanjom csákamo novo. Jasz od moje sztráni zselem vszem mojim narocsnikom, cstevcóm i pomagácsóm blázsene szvétke i blagoszlova puno novo leto. Ka szmo mogli, szmo vam dáli. To vasz proszim, ne bojte neverni k nasemi liszti tüdi vu novom leti *Escse naj vszaki narocsnik gléda, ka scse nove pridobi. Kalendár kleti tüdi dámo.* Szo prej, ki szo csemerni na letosnji kalendár? Csi sto jé zaisztino, za volo novin vu njem sztojécsih, naj mi naznánje dá, nego imé naj podpise, ár nepodpisanoga pizma ne precstém:

Ki szo letosz sznopics plácsali, onim ga dale posemo tüdi kleti, Csi ga ne bi steli obdrzsati, naj na atresz gorizapisejo eto recs »nazáj« pa ga naj posti dájo. Ki pa vküp dobijo pri ednom, oni sze pa naj za csasza oglászijo, ka mo znali, kelko de v januári stampati trbelo. Vszaki sze naj tam glászi, kde ga je vdáblao.

Na bedenicski oovi oltár szo Matjasécska z Csenti-
falube 20 K posztali — zse jé na tá nácsin 1300 koron.

**Milodari na novo bogojanszko cérkev z
Amerike.**

	K
Benkovics Jozsef i zsena	100'—
Camplin Ivan i zsena	50'—
Oslaj Jozsef i zsena	50'—
Horvath Jozsef i zsena	25'—
Horvath Imri i zsena	25'—
Kovacs Stevan i zsena	25'—
Rouzsman Peter i zsena	20'—
Nemec Ferenc i zsena	10'—
Horvath Steven i zsena	10'—
Horvath Ferenc i zsena	10'—
Horvath Jozsef i zsena	10'—
Jerics Marko i zsena	10'—
Sálman Leopold i zsena	10'—
Zankocs János i zsena	10'—
Padarics Mihál i zsena	5'—
Zadravec Ferenc	25'—
Györek József	25'—
Rozsman Stevan	10'—
Spilák Maria	10'—
Ivanics Stevan	50'—
Rozsmann Jozsef	25'—
Traibarics Martin	25'—
Oslaj Ivan	25'—
Traibarics Ferencz	10'—
Traibarics Maria	
Traibarics Ána	10'—
Felbar Ivan	10'—
Küzma János	10'—
Rozsman Ferenc	10'—
Drvarics Maria	10'—
Horvath Ána	10'—
Horvath Magda	10'—
Lopert Klára	10'—
Baligács Magda	10'—
Ivanics Klára	10'—

685 K.

ztoga ovo na mese 666 K. na cérkev.

Decski z stajarszkoga :

	K.
Lovrencséc Martin	5'—
Caszar András	5'—
Caszar Martin	5'—
Feréncz Stevan	5'—
Horváth József	5'—
Nemec Stevan z Bogojine	5'—
Ehrenstein Lajos	5'—
Ehrenstein Arthur	5'—
Pücko Jozsef z Filovec	5'—
Hatz Mária z Thalheima krcs- marica	1'—
Bohar Ferenc z Morávec	5'—
	<hr/>
	51 K.

Bog pláti !

